

Konsekvensændring. Der henvises til bemærkningerne til forslaget § 1, nr. 16.

Til nr. 75

Den foreslåede § 79, stk. 1, svarer til den gældende § 79, stk. 1, nr. 2. Selv om det følger af selskabsforholdets natur, at en beslutning om forøgelse af aktionærernes forpligtelser over for selskabet forudsætter samtykke fra den forpligtede, foreslås en udtrykkelig regulering opretholdt, idet det anses for væsentligt, at de krav, der stilles til en beslutning om vedtægtsændring, fremgår direkte af lovteksten. Forøgelse af aktionærernes forpligtelser over for selskabet er den eneste vedtægtsændring, der efter lovforslaget udtrykkelig forudsætter tilslutning fra hver enkelt aktionær.

Det er udgangspunktet, at vedtægtsændringer, der ikke omfattes af § 79, besluttes efter § 78. Imidlertid foreslås den gældende § 79 ændret således, at kravet om tilslutning fra samtlige aktionærer til en række beslutninger foreslås lempet.

Der vil dog fortsat kunne stilles krav om tiltrædelse af samtlige aktionærer for at sikre beslutningens gyldighed mellem selskabsdeltagerne. En beslutning, der ændrer retsforholdet mellem aktionærerne – f. eks. oprettelse af klasser blandt de eksisterende aktionærer – omfattes efter gældende ret af § 79, stk. 3, 1. pkt. Denne bestemmelse er dog blot en gentagelse af den almindelige selskabsretlige grundsætning om aktionærernes ligeberettigelse, der er lovfæstet i § 17, 1. pkt. Selv om § 79, stk. 3, 1. pkt., ikke er gentaget i forslaget, vil det derfor fortsat følge af lighedsgrundsætningen, at en beslutning, der forrykker retsforholdet mellem aktionærerne, fordrer tiltrædelse af samtlige aktionærer, hvis retsstilling forringes. Dertil kommer at eventuelle misbrugstilfælde kan rammes af § 80. Også i andre tilfælde end ved forøgelse af aktionærernes forpligtelser over for selskabet, vil der således være mulighed for at kræve samtykke til en vedtægtsændring som følge af selskabsforholdets natur.

Den gældende § 79, stk. 1, vedrører beslutninger om vedtægtsændringer, der berører de særlige aktionærrettigheder. Der foreslås i § 79, stk. 2, en konkretisering af kredsen af de aktionærrettigheder, der tillægges særlig vægt. Denne konkretisering omfatter vedtægtsændringer vedrørende indførelse af stemmeloft og omsættelighedsindskrænkninger, herunder krav om selskabets samtykke til overdragelse af aktier og bestemmelser om ejerlofter. Stemmelofter og samtykkekrav omfattes efter gældende ret af § 172, stk. 1 og 2. § 172 foreslås ophævet, jf. § 1, nr. 103. Samtidig udvides den gældende bestemmelse til at omfatte vedtægtsændringer, der i forbindelse med

en spaltning af selskabet medfører en forrykkelse af fordelingen af stemmer og aktiekapital.

Endvidere foreslås kravet om tiltrædelse af samtlige aktionærer i disse tilfælde ændret til et krav om tilslutning fra mindst ni tiendedele såvel af de afgivne stemmer som af den på generalforsamlingen repræsenterede stemmeberettigede aktiekapital. I forbindelse med det ændrede anvendelsesområde, er den opfattelse lagt til grund, at opregningen er udtømmende. Det er således alene de i § 79, stk. 2, nævnte vedtægtsændringer, der kan vedtages med 9/10 majoritet.

Det foreslåede majoritetskrav sikrer en rimelig balance mellem hensynet til selskabets og minoritetens interesser. Stemmekravet skal ses i sammenhæng med den foreslåede skærpe i § 73, stk. 4, af kravene til indkaldelse til generalforsamling, hvor der skal træffes beslutning efter § 79, stk. 1 eller 2, jf. bemærkningerne til forslaget § 1, nr. 71. Samtidig foreslås det i § 81 a, at en overstemt minoritet gives indløsningsret, jf. bemærkningerne til forslaget § 1, nr. 76. Indløsningsretten er begrænset til de i § 79, stk. 2, nr. 1 – 4, nævnte vedtægtsændringer.

Forslaget om en ændret affattelse af majoritetskravet i den gældende § 79, stk. 1, skal blandt andet ses på baggrund af, at børsnoterede selskaber efter gældende ret har særdeles vanskeligt ved at indføre nogen form for omsættelighedsindskrænkninger. Denne problemstilling har været debatteret i forbindelse med Industriministeriets Erhvervsankenævns afgørelser i sagerne vedrørende Jyske Bank. Retstilstanden er en konsekvens af samspillet mellem den børsretlige regulering, jf. »Betingelseskendtgørelsen«, bekendtgørelse nr. 418 af 31. maj 1991, § 5, jf. Skema A, punkt II, nr. 2, og den selskabsretlige regulering, jf. aktieselskabslovens §§ 79 og 172.

Den gældende § 79, stk. 2, sigter navnlig til tilfælde, hvor aktionærernes ret til udbytte formindskes med det formål at konsolidere selskabet, og bestemmelsen er således indført som et værn mod udsultningstilfælde. Bestemmelsen har imidlertid ikke praktisk betydning, idet en beslutning, der reelt medfører udsultning, typisk vil blive truffet i forbindelse med generalforsamlingens godkendelse af årsregnskabet med simpel stemmemajoritet. Da § 79, stk. 2, på denne baggrund fremstår som en overflødig regel, er bestemmelsen ikke medtaget i forslaget.

Den foreslåede § 79, stk. 3, svarer til den gældende § 79, stk. 3, 2. pkt. Den gældende § 79, stk. 3, 1. pkt., er ikke medtaget i forslaget til § 79, men kravet om samtykke fra de berørte vil som nævnt i en række situationer følge af grundsætningen om aktionærernes ligeberettigelse, som er lovfæstet i § 17, 1. pkt.